

The logo of the National Security and Information Protection Agency of the Republic of Serbia is a circular emblem. It features a central shield with a crown on top, a sword, and other heraldic symbols. The shield is set against a blue background with a gear-like border. The text around the border reads "КАБИНЕТ ЗА НАЦИОНАЛНУ БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТУ ТАЈНИХ ПОДАТАКА" at the top and "РЕПУБЛИКА СРБИЈА" at the bottom.

ЛИСТА ЗА ПРОВЕРУ

У СЛУЧАЈУ ИНЦИДЕНТА СА ТАЈНИМ ПОДАЦИМА

Ова листа за проверу служи као **практичан и систематски алат** који омогућава правовремено и ефикасно реаговање у случају инцидента са тајним подацима и пружа помоћ у одржавању усклађености са правним и оперативним захтевима.

1. Идентификација инцидента

Циљ: Брзо и прецизно утврдити основне информације о инциденту и почетне мере реаговања.

Субјект идентификације	Објашњење	Опис
Околности инцидента	Утврђивање околности инцидента. Прецизно и сажето описати догађај који је довео до инцидента и утврдити релеватне чињенице	<ul style="list-style-type: none">- подаци о лицу које је утврдило настанак инцидента- опис догађаја који је довео до инцидента- релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент
Временски оквир инцидента	Утврђивање временског оквира инцидента уочен. Прецизно утврдити дан и време настанка инцидента	<ul style="list-style-type: none">- датум откривања инцидента- време откривања инцидента- трајање инцидента
Локација настанка инцидента	Одређивање прецизне локације настанка инцидента. Описати тачну локацију настанка инцидента	<ul style="list-style-type: none">- локација инцидента- макро и микро локација органа, односно организације где је инцидент настао
Угрожени тајни подаци	Утврђивање листе угрожених тајних података (назив, број, датум настанка, степен тајности). Утврдити и евидентирати који тајни подаци су угрожени, или би могли бити угрожени током инцидента. Сачинити списак угрожених тајних података и утврдити ко су корисници угрожених тајних података	<ul style="list-style-type: none">- деловодни бројеви угрожених тајних података, датум настанка и подаци о органу из ког потичу подаци- списак корисника угрожених тајних података
Лица корисници угрожених тајних података	Утврђивање која лица су била у контакту са тајним подацима. Утврдити која лица су остварила увид у тајне податке, пре, током и након инцидента. Обавестити сва лица о настанку инцидента и предузетим мерама које су везане за промену статуса тајног податка	<ul style="list-style-type: none">- списак лица која су остварила увид у тајне податке- обавестити сва лица са списка о насталом инциденту и предузетим мерама везаним за промену статуса тајних података
Ризик од неовлашћеног приступа	Извршити анализу ризика у вези са приступом угроженим тајним подацима од стране неовлашћених лица. Утврдити да ли су током инцидента или након њега тајни подаци били ван утврђених заштићених зона, односно заштићених система за рад са тајним подацима	<ul style="list-style-type: none">- формирање комисије или одређивање одговорних лица за израду анализе ризика у вези са приступом угроженим тајним подацима од стране неовлашћених лица

2. Обавештавање надлежних органа

Циљ: Осигурати правовремено обавештавање свих одговорних лица унутар органа и организација и релевантних институција ради укључивања у даљи поступак одговора на инцидент и предузимања даљих мера.

Субјект обавештавања	Објашњење	Опис
Руководилац органа/организације или одговорно лице	Одмах по утврђивању настанка инцидента лице које је утврдило настанак инцидента, обавештава руководиоца органа, односно организације о насталом инциденту, са сажетим описом догађаја	<ul style="list-style-type: none"> - подаци о лицу које је утврдило настанак инцидента - опис догађаја који је довео до инцидента - релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент
Руководилац тајним подацима у органу, односно овлашћено лице за тајне податке унутар организације	Одмах по утврђивању настанка инцидента, а након обавештавања руководиоца органа, односно организације, обавестити руководиоца тајним подацима, односно лице одговорно за рад са тајним подацима у организацији о насталом инциденту, са сажетим описом догађаја	<ul style="list-style-type: none"> - опис догађаја који је довео до инцидента - релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент
Орган јавне власти који је одредио степен тајности	Обавестити орган јавне власти који је одредио степен тајности за податке који су предмет инцидента, са сажетим описом догађаја и информацијама о тајним подацима који су предмет инцидента	<ul style="list-style-type: none"> - деловодни бројеви угрожених тајних података - списак корисника угрожених тајних података - опис догађаја који је довео до инцидента - релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент
Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података	Обавестити Канцеларију Савета о инциденту, са сажетим описом догађаја	<ul style="list-style-type: none"> - опис догађаја који је довео до инцидента - релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент - деловодни бројеви угрожених тајних података
Надлежно тужилаштво	Обавестити надлежно тужилаштво о инциденту, са сажетим описом догађаја (уколико постоји основ за кривичну одговорност)	<ul style="list-style-type: none"> - опис догађаја који је довео до инцидента - релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент
Остали органи по препоруци Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података	Обавестити органе јавне власти, а по препоруци Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података, а који треба да узму учешће у одговору на инцидент	<ul style="list-style-type: none"> - опис догађаја који је довео до инцидента - релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент

3. Утврђивање околности и правна квалификација

Циљ: Утврђивање узрока инцидента, идентификација пропуста и одговорних лица.

Субјект	Опис	Објашњење
Ванредна унутрашња контрола	Интерним актом покренути ванредну контролу над поступањем са тајним подацима у органу, односно организацији	<ul style="list-style-type: none"> - одлука руководиоца органа о вршењу ванредне унутрашње контроле - извештај о обављеној контроли
Узроци инцидента	Интерним актом формирати комисију за утврђивање чињеничног стања у конкретном случају. Комисија треба да утврди узроке инцидента, процени насталу и могућу штету, као и да утврди постојање субјективне одговорности, као и пропусте у самој организацији	- опис узрока који су довели до инцидента
Процена настале штете, као и могућност настанка штете у будућности, као и последице инцидента		- процена настале и могуће штете у вези са угроженим тајним подацима
Процена елемената повреде радне дисциплине, прекршаја, кривичног дела		<ul style="list-style-type: none"> - елементи повреде радне дисциплине - елементи прекршаја и кривичног дела - одговорност за и допринос организације настанку инцидента
Консултације са правном службом, односно надлежним тужилаштвом ради квалификације		Извршити консултације са правном службом, односно надлежним тужилаштвом у вези квалификације инцидента, односно припреме за покретање поступка
Одлука о покретању поступка (дисциплински, прекршајни, кривични)	Након утврђивања чињеница и сагледавања истих, као и обављених консултација донети одлуку о покретању одговарајућег поступка	<ul style="list-style-type: none"> - дисциплински поступак - прекршајни поступак - кривични поступак

4. Заштита и санација

Циљ: Хитно спречавање даљег угрожавања тајних података и унапређење мера заштите.

Активност	Објашњење	Опис
Онемогућити даљи приступ угроженим подацима	Хитно утврдити организацију рада након инцидента која онемогућује даљи приступ угроженим тајним подацима, осим за лица која су овлашћена за поступање у току реаговања на инцидент	- допуна и ажурирање нормативних докумената који треба да онемогуће даље угрожавање тајних података у органу, односно организацији
Спровести привремене и трајне превентивне мере заштите тајних податка	Хитно донети привремене мере заштите тајних података који су предмет инцидента, као и трајне мере које имају за циљ превентивно спречавање и понављање истих или сличних инцидентата	- допуна и ажурирање нормативних докумената који регулишу рад са тајним подацима у органу, односно организацији
Организовати додатне обуке и издати додатна упутства за запослене	Организовати додатне обуке за запослене у органу/организацији и издати додатна упутства за правилан и безбедан рад запослених са тајним подацима	- план обуке запослених за рад са тајним подацима - план брифинга и ребрифинга лица корисника тајних података - симулације инцидентата
Ажурирати нормативну и техничку документацију	Ажурирати нормативну и техничку документацију којом се регулише поступање у вези са заштитом тајних података у органу/организацији	- план заштите тајних података - план заштите тајних података у случају инцидентата - упутство за рад у информационом систему органа

5. Извештавање и евиденција

Циљ: Израдити комплетну документацију која је у вези инцидента ради праћења, контроле и системског унапређења.

Активност	Опис	Објашњење
Коначан извештај о инциденту	Сачинити коначни извештај о инциденту, са описом околности, утврђеним чињеницама, утврђеном одговорношћу, предузетим мерама, покренутим поступцима, предлогом мера за елиминисањем узрока	<ul style="list-style-type: none"> - опис догађаја који је довео до инцидента - релеватне чињенице везане на настанак и сам инцидент - одговорност одговорних лица и организације - предузете мере - покренути одговарајући дисциплински, прекршајни и кривични поступци - предлог мера за елиминисање узрока
Достављање извештаја свим релевантним институцијама	Доставити извештај свим надлежним органима (надређени орган, надлежно тужилаштво, Канцеларија Савета...)	<ul style="list-style-type: none"> - израђен коначни извештај
Евидентирање инцидента	Евидентирати инцидент кроз систем евидентирања који је успостављен у органу, односно организацији	<ul style="list-style-type: none"> - евиденција инцидента
Анализа са предлозима за унапређење безбедносних мера	Извршити анализу инцидента, односно поступања пре, у току и након инцидента и дати предлоге за унапређење свих мера и поступака	<ul style="list-style-type: none"> - анализа инцидента и реаговања на инцидент - план подизања способности одговора на инциденте - задаци за унапређење система заштите тајних података - контрола реализације постављених задатака

Поступање у случају инцидента са тајним подацима представља кључни аспект очувања безбедносне стабилности органа јавне власти и правних лица који обрађују тајне податке од значаја за националну безбедност, одбрану, унутрашње и спољне послове. С обзиром на високу осетљивост ових података, од суштинске је важности да свака организација која у свом делокругу рада обрађује тајне податке има јасно дефинисане процедуре, одговорности и механизме поступања у случају настанка безбедносног инцидента.

Поступање органа, односно организација након инцидента мора бити прецизно, ефикасно и усмерено на ограничавање штете, спречавање даљег ширења последица, идентификацију узрока и одговорних лица, као и обнову безбедносног капацитета. Процес откривања, и реаговања мора бити правовремен, а комуникација са надлежним органима, обавезна и документована. Спровођење интерне форензичке анализе, преглед техничке и физичке безбедности, као и израда извештаја са мерама за отклањање последица, представљају неизоставан део поступка.

Унапређење система заштите тајних података мора бити континуиран процес, прилагођен технолошком развоју, променама у правном и безбедносном окружењу, као и резултатима из претходно анализираних инцидентата. Извештавање, евиденција, анализа и повратне информације треба да служе не само ради испуњења законске форме, већ и као помоћни механизам за унапређење система.